

אחד מאכסע ויך דאן אין בארען-בארען אואסטי
ווא ער איינע וויללא אנקויפט, הייע מאכט ער
איינע ערפינדונג פון וועלכע פיר שפאטער פאסט
אין אללען אטאמען איראפאס פאסטעט ער-
היילט, אים יאהרע 1885 שטארב ער וואהרענד ווי-
נעס אפגעשטארבעטע פארז, הייסט 9 מאנע
שפאטער מעלדעטע ווען ווירטשאפטערן איינען
סאר ביזא דער פערלאסענשאפטעבארדיע און
בארען-בארען און עס ווארדע דיא אינוועסטור אייפ-
געמאכט, וואס ויך צייטעט דאסס נאלדער
גאר און פערמאנענץ ווען ווארדע דיא אינוועסטור אייפ-
האפט, אין סטיל דער ערבען איבערנאב דיא
זאכע איינעס אדוואקאטען אין בארען-בארען, דער
אנערע סטיל איינעס אדוואקאטען אין עפעריעס,
דאמיט מאן דאס אפהעלעכאפטע פערשווינדען דער
מיליאנען עמערקעט, דער אדוואקאט
אייס עפעריעס פראכטע הערדיס דאסס נאלדער
בייא איינע פארזיינע באנק 160,000 מארק דיעמא-
נרעט, אויך פאנד ער דיא פאסטעט וועלכע
אונטערזייערע סומען אבווארעט, טראכטן אללעס
אויס יעדאך ביז הייסע ניכטס אים אינווערעסע
דער ערבען געשיקען, דיא אין איינארן וואהרנאפ-
טען ערבען ווערענען ווי נון אן איינע בוראפעס-
טער אדוואקאטען וועלכער בערעכענעט דאסס דער
אדוואקאט אין בארען-בארען ווען קלענעטען בע-
טראגען האבע וועסכאלס ער נענען איין דיא
שטראכע איינע ווענען סטרוםס אונטערזייערע
אונטערזייערע עבענא פערטרויענע דער
היינע אדוואקאט דיא איינע ווענען דען אדוואקא-
טען אייס עפעריעס.

300 ביז 5000 פראנקס געלדשטראפע בעמעסען
ווערדען קאן.
(ה ו נ ד ע ר מ ד ר ו י ס י ג מ ע נ ש ע ין
א ו מ ג ע ק א מ מ י ג), פארעסטרען אבערס אויט
- וויא אייס לאנד און נעמעלדעט ווירד - אין
ע ק ו ע מ ע ר דאס ס ה ע א מ ע ר ג ע ב י י -
ד ע וואהרע דער פארשטעללונג אין כראנד נע-
ראכטען, וויא א מ ס ל י ד פ ע ס ט ע נ ש ע ל ל ט
אויט ווע 130 פערזאנען אין דען פלאטען אונט אים
נעדראנע אומגעקאממען, דיא אהאל דער שווער-
פערזאנען און אלל נאך איינע ווייט טראכטערע וויין,
(ע ר ד ב ע ע ין), דאס פאן אונט אים
דעם נאליצישען ארעט ע י ו י ע ר א נ י בערייטס
נעמעלדעטע ערבענען פאס ו-סען ד, האט ויך
ציעמליך ווייט איבער אסטאנאליציען אונט דיא בורקא-
ווינע ערשטערקען, אין מאנכען ארעטען קלירטען
דיא פערסטער אללער נעבידע, דערען בעוואהרע
ויך אייס פרייע פליכטען, ווא אין זאלעשטיין,
אישענ-ביסקופיע, קאצמאן, נעפאלאקייטען או-
ו ו ו - פערזאנען וועלכע נאך שלעפען דאס ערד-
בעקען פאנד צווישען 7 אונט 8 אהרע מאָרענעס
שטאטס), ווער אים דען בעסטען געשלידערט
ווארדען.
(פ אן ד ע ר ה י ס צ ע) וועלכע נע-
געווארטיט ביא אונט העררשט, קאן מאן ויך איי-
נען בערערפ פאכען, ווען מאן אררט דאסס נעס-
טען מיטמאס אויך דער היינען אהראשטי-
שטראכע אין ווענע נאך שלעפען דאס ערד-
שטראכע אונט נאך ווענען מענטשן אן זא נע-
ש ט י ד ש ט א ר ב .

צופרייענעדיג מייער פרייע בערענען האבע,
פאן נון אן אין נעלעשאפט מייער געראכטען זאח-
נע פארטצוויינען, - אינעם און פיר דאס מיר
בעשטערענע פערטרויענע פערטרויען לעבנאפט
מיטטע און ווא עס אויך אויף מייער נייען נעלע-
שפאטער צו איבערשטראגען אונט ויך איבערציגט
צו האלטען, דאסס וויר קיין אונטערזייערע
בעשטערענע האבען ווערדען, אלס אינווערע פרייע
אויף'ס ערליכסטע צו בערענען אונט אויף פארט-
היינע אירעם צוטרענעס ווערדען צו ציינען, און
מיטטע ווא פאן אונטערע אונטערזייערע פארט-
פרייע ווא פאן אונטערע ווערדען דיא פערזענע
סולדענע האכסטונ צו נענעמיען, מיט וועלכער
און כון אהר ערבענען.
מאיר אויטיל ראטהשילד.

אין איינעס בוכע וועלכע קרעצליך אין
אמערקאנער איינער דעם טייעל געשכעט דעם
הוינעס ראטהשילד, הערוואכאב, פירען ויך פאל-
נערע זאכען:
דען גרנד דעם היינען פערמאנען דער
ראטהשילדס לענט בעקאנטליך מייער אונט
ראטהשילד, וועלכעס דער לאנדראף ווינקלעס, IX
פאן העסטען ווען פערמאנען פאן 12 מיליאנען מארק
מיט דעם בעמערקען אפערטרויען, ער מאנע דא-
מיט אינווערענעטע, וואס ער איינער זאלעט,
ווען עס ניר פאן דען היינען האנדען נאפא-
לעאס בעווארעט ווערדע, מייער אונטעל אריינע-
טע מיט דעם געלדען אין לאנדאן, ווא ויין און
נאכאראן ויך איינעלעט, אונט ערווארב ויך דאדורך
אין אונטערזייערע פערמאנען, וועלכעס נאך דורך
דיא געשאפטגעווענען צום הערנאן וועללענ-
מאן בערענען פערטערט ווארדע, אן היינעס
הערנאן האט ראטהשילד אכט יארע הענדורף
יאהרליך 150,000 פונד שטערלינג (איבער אנדערס-
האלב מיליאנען גולדען) פערדינעט.

פאס היינע ראטהשילד.
דאס וויי ראטהשילד צאלטע נאך צו אפאט
אונטערע אהרהערטעס און דען בערענען נע-
שאפטצוויינען, אין פראקטע בורען אים
אייס בערענען איינע אינווערעסאמען געשאפט-
בורענעס דעם אלטען מאיר אויטיל ראטהשילד,
וועלכע דערענלעכע אים יאהרע 1810 אן איינע נע-
שאפטצוויינען היינעטע, - הייערע בורען
היינעט:
פראקטירט אס מאן, 28 עפטעבער 1810.
היענדורף האבע און דער ערדע איינע ער-
נעכטע אויגעווענען, דאסס און דער דיא טראכטע
מיטחילפע, דיא מיר מייער זאכען ווייט גערומער
צייט אין מייער האנדלע ליכטעטען, מיר בעווא-
נען געווענען האבע, ווא אלס ווירקליכע סחילהא-
בער אן הייערע אפגעווענען אונט אונטער
דער פירמא מאיר אויטיל ראטהשילד אונט זאכען
מייער האנדלענעשאפטע, דיא און בערענען א-
בער פיעצע יאהרע, וויא און מיר שטייכלע, צור

פאר היינע אס 18-טען עפטעבער 1812
ערפאלגען טאדע פערזאנעלעטע דער אלטע
ראטהשילד ווען פערזאנען אים ויך אונט טעפאלע
איינע פארזענע דרייא היינע: דעם היינענעס
טרייא צו בלייבען איינער איינע צו אונט ניכטס
איינע דען דאס אהרע מיטטער צו אינווערענע
טען, בעראכטע אהרע, זאכען ער, הייערע דרייא
היינע, ווא ווערדע אהר באלד איינער דען היינען
דיא היינעטע ויין, נאך דאס טאדע דעם פאטערס

אויס פערלייבט נאך דיא פאלען מייער געשאפטעס
פערזאנען צו קאננען, אים קליידע דעם פריינעס פאן
אנאון פאנד אויך איינע נאךדרייטעס, אים מילכשאר-
נען פערקרידעס איינער און הייערע און זעהע אבער,
דאס זעהענאן דען פערזאנען בערייטע אויך דער שוור
אויס און קאן ויך אלע ניר, נאך אויס ערקלער ווערדע
פונדען, און וועלכען דיא מיין נעוואונגענער פערזאנע
ביינעס, און ווילל מיט איהנען נעשינאס שטענען,
יעצט נעה און היין צור נעשינע, אויס מיר זעלכעס
אנצוויינען.

טוען געווארען, זוכט פרייא לעווי דאס סארבען
פאס פערזאנעלעטען שיינע אבעווארען, ווייט מיטטען
נאך אלטער האפטען, זאכען זא: "ווארשען, דיא ווענע
ספעס הייער דיא עראינעטע אכ, ווער ווייסט דאן, אכ
ווייט ניכט אין איינען סאנען הארען, דאסס באשאפליען
אונט ווען פרייע נילקלידען דיא הייערע ערדייכט
האבען".
עס נעלאנג פרייא לעווי, דאס סארבען צו איבערע-
דען, "און ווערדע דיא פיר איינע ניכטע אויס דער פארזיינע
אויסנעכען" זאכען זא.
אנצוויינען האפטען זעהענאן אנגעלינגען אין זעהענען
געווארען ביינען לאסטען, יעצט דאכען ער דרייאן,
דאסס סאנערע נאך פרייא צורקקערענע ווערדע, אויס ווען
ברויס צו ווענע, ער בערענעט, דעם נאכטהויע דער פרייא
לעווי נאך איינע און בערליינגע ווענע געווארען
איינע בערן אבעווארען.
(פארשטענען פאלעס).

קען" אין וועלכען נאנט נאך מוססע ברוסוס דאס
האפעל פערטראכטען.
אלס פרייא לעווי אס אנדערען סארבען שאן פרייס
ספעס, דיא נאכריכט דער פערזאנען באשאפליען אונט
ווענע נעכטען צו הארען, מעלדעט אהר אהרע אלע
דינענען אין ווענעס בערליינגען.
"לאסט" ווא איינערשען, זאכען דיא ווירשטיין.
אוי ווענעס סארבען אין דער קליידע איינעס מילכ-
סארבעס קאם הערין.
"און נעכטען דאכען", זאכען דאס סאר-
בען איינעכען.
דיא סאכטער דעם סאכטעס, וועלכע מיר נראם
באשאפליען אן וואס עס פערזאנען באשאפליען אונט
דאכען פרייא לעווי.
זעהענאן'ס שוועסטער בעראכטע הייער פראנע אונט
ערצאלטע דער ווירשטיין אלעס פארנאנען, דיא ווא ער-
לעכט האט אונט וויא אהר בורדע אהר דיא אדרעסע
אין פאריז ערפערטע האפטען.
אייס דער בערליינגען נעוואנעס עראכטע פרייא
לעווי, דאסס זעהענאן עס וואר, וועכטער אס אבענד פאר-
היער דיא היינענעס בייא אהר געלישעס האפטען.

אס זעהענאן אויז פערלאסטען האפטען, ער-
צאלטע ווייטער נעכטען, ערלאשט דענימאלד, דאסס
ער ויך און דער נאכטען שטארט אלס נעפאנענען שטעל-
לען ווארעלע, אויס מיר דען איינען פרייעטען פראנע-
הייכט אלס סארבער צו שטענען, אללע הייער מיטטען
ווארען געווענליך, ער נעפאחט מיר, צו איהנען צו נענען,
אויס פערלייבטע ווילל, ווירשט דיא דין זאכען פאן-
פאן פארשטענען פאלעס).

פאן פירעס פערדינאנד פאן
בולנאריען וואלל דעמאכטע נאך אונטער
אונט ציאר נאך באטש (אייס פערסטער קאמיטאט)
קאסטען, באטש אויס איינע דער בערענענען דעם
שלאסטען פערזאנען, דיא נעמאכע דעם דארטען
שלאסטען ווערדען צום נעפאנען הארען נאכטע
אין בערליינגען נעווענעס.
(אייין איינע ער עס אס ער
פראצעס) שטאטע אין פארזיינע פאפא-
דיא אינווערענעטע נענען דעם פארזיינע ציינענע-
בלאסט פרינאר אן וועלכעס - וויא וויר מעל-
דערען - דען פאלן דער פראצעסיען פראכטע
מא אכט מיליאנען דעוואיזעס פערזאנען-
ליכטע אים בערליינגען אבערזאכטען, דיא אנהא-
נע נענען הייערעס בלאסט אונט נענען דיא הייערע מי-
דען פאכטען דעם היינענעס פערזאנען וועלכע
דיא פאלן דעם פירמא פערקויפט האבען זאלען
ווער ויך אויך ארטיקלע 8 דעם נענענעס איבער
דאס שפאנעס ווען ער שטימען ווארע דיא
שטראפע אויך ביז 5 יאהרע נעפאנענעס און ד

פאללעט און
אייס דער שרעקענעטע
דער ערסטען פראנצויזישען רעוואלוציאן.
(50-טע פארשטענען).
זעהענאן וואר פראנע פאן פארטע איינע אויסשויב
אין בערליינגען אונטערזייערע ערזאלטען צו קאננען פראנע
ניכטע נאך הייער, ווענען דיא שאנע אויסשקארטען דאן
פרייענע ווערדען אונט דין הייראשען ווילל, ווא ווירד
ווא פרייא.
און דאנען, זאכען זעהענאן: "און ווילל אללעס
פערזאנען, וויא לאנגע צייט בערליינגעס דיא מיר דאצו!"
וועס פאנאפע, ווענען נאכאון אויך לאנגע, אין
אסטריכער איינענשאפט קאננעט דיא אינוועזיען דאס
סארבען אין אהרער צעללע בעווענען".
XVIII.
פרייא לעווי גערעכטעטע.
אלס זעהענאן ווענע היינענע בייא פרייא לעווי
בערענעט האפטען, בעראכטעטע הייער ווען ווענענען
אונט דאס ער מיט אהרעס פארשטער ברוסוס איינע
לאנגע אינווערענעטע האפטען, וואס אהר זעהר איינפאל-
לענע ערשען, אלס ברוסוס צוריקקאמט שטעללעט ווא אהר,
צור הייער, דאס ענדע הייער אינווערענע וואר, דאסס
דיא ווירשטיין צום פרייער זאכען: "דינע נעכטעס האט
דין פערלייבטע, נון אבער, דיא און קיינען שפאן אין
היינעס הייער ליידען ווילל, ווירשט דיא דין זאכען פאן-
פאן פארשטענען פאלעס).

